

Etický kódex zamestnancov domova sociálnych služieb v PRIMA n.o.

Preambula

Sociálna práca je profesia založená na hodnotách demokracie, ľudských práv a sociálnej spravodlivosti. Zamestnanci, ktorí pracujú v sociálnej oblasti preto dbajú na dodržiavanie ľudských práv skupín a jednotlivcov tak, ako sú uvádzané v relevantných dokumentoch a to predovšetkým vo Všeobecnej deklarácii ľudských práv, Charte základných práv Európskej únie a ďalších medzinárodných deklaráciách a dohovoroch. Sociálna práca sa ďalej riadi Ústavou Slovenskej republiky, Listinou základných práv a slobôd a ďalšími zákonmi nášho štátu, ktoré sa od týchto dokumentov odvíjajú.

Je nielen poslaním, ale aj povinnosťou zamestnanca vykonávať sociálnu prácu svedomito a zodpovedne, dodržiavať pri jej výkone najvyšší možný štandard profesionality v súlade s právnymi predpismi a dostupnými vedeckými poznatkami tak, aby sociálna práca bola vykonávaná vždy v prospech klienta a so zreteľom na najlepší záujem klientov sociálnej práce. Etické povedomie je zásadnou súčasťou profesionálnej činnosti zamestnanca. Jeho schopnosť a záväzok k etickému konaniu je základným aspektom kvality výkonu sociálnej práce.

Hodnoty sociálnej práce

Sociálna práca je dynamicky sa rozvíjajúcou profesiou, založenou na hodnotách, akými sú sociálna spravodlivosť, ľudská dôstojnosť a dôležitosť medziľudských vzťahov. Je komplexnou profesiou, ktorá nachádza uplatnenie v rôznych rezortoch a oblastiach spoločnosti.

Sociálna spravodlivosť

Zamestnanec má zodpovednosť za podporu sociálnej spravodlivosti vo vzťahu k celej spoločnosti, ako aj vo vzťahu k ľuďom, ktorí užívajú služby sociálnej práce. Usiluje sa zaistiť všetkým ľuďom prístup k potrebným informáciám, službám a zdrojom, rovnosť príležitostí a účasť na procese rozhodovania. Vytvára podmienky, ktoré klientom umožňujú dosiahnuť to, na čo majú právo. Prispieva k odstráneniu prejavov a príčin sociálnej nespravodlivosti, diskriminácie, útlaku a bariér podporujúcich sociálne vylúčenie. Angažuje sa o dosiahnutie sociálnej zmeny, sociálneho rozvoja a sociálnej inklúzie, zvlášť v prospech zraniteľných a utláčaných jednotlivcov a skupín ľudí.

Ľudská dôstojnosť

Sociálna práca je založená na rešpektovaní dôstojnosti všetkých ľudí bez rozdielu a na dodržiavaní ľudských práv, ako sú uvedené v medzinárodných dokumentoch. Zamestnanec zaobchádza s každým človekom starostlivo a úctivo, majúci na zreteli individuálne rozdiely, kultúrnu, náboženskú, národnostnú a etnickú rôznorodosť. Usiluje o zveľadenie klientových spôsobilostí, podporuje jeho vlastnú zodpovednosť a autonómiu, právo na sebaurčenie a spoluúčasť.

Dôležitosť medziľudských vzťahov

Zamestnanec rozpoznáva dôležitosť medziľudských vzťahov. Snaží sa posilňovať a zmocňovať ľudí do partnerstva v procese pomáhania, usiluje o podporu riešenia problémov v medziľudských vzťahoch. Buduje a rozvíja profesionálne vzťahy. Váži si a rešpektuje prínos kolegov z iných inštitúcií a pomáhajúcich profesií.

Etické zásady

- (1) Zamestnanec rešpektuje jedinečnosť každého človeka bez ohľadu na jeho pôvod, etnickú príslušnosť, rasu, farbu pleti, národnosť, vek, pohlavie, rodinný stav, zdravotný stav, sexuálnu orientáciu, ekonomickú situáciu, náboženské a politické presvedčenie a bez ohľadu na to, ako sa podieľa na živote celej spoločnosti.
- (2) Zamestnanec rešpektuje právo každého jedinca na seberealizáciu v takej miere, aby súčasne nedochádzalo k obmedzovaniu rovnakého práva iných osôb.
- (3) Zamestnanec pomáha jednotlivcom, skupinám, komunitám a združeniam svojimi znalosťami, skúsenosťami a schopnosťami pri ich rozvoji a pri riešení konfliktov jednotlivcov so spoločnosťou ako aj ich následkov.
- (4) Zamestnanec dáva prednosť profesionálnej zodpovednosti pred svojimi súkromnými záujmami. Služby poskytuje na najvyššej odbornej úrovni. Zamestnanec musí byť bezúhonný, disciplinovaný, spoľahlivý, zodpovedný. Musí mať schopnosť empatie a autoregulácie. Predpokladom je emočná vyrovnanosť, pracovná stabilita a organizačné schopnosti.
- (5) Zamestnanec pomáha klientom svojimi znalosťami, schopnosťami a skúsenosťami pri ich rozvoji a pri riešení konfliktov v medziľudských vzťahoch.

Pravidlá etického správania sa zamestnanca

Vo vzťahu ku klientom

- (1) Zamestnanec rešpektuje klientov ako suverénnych jedincov s právom konania rozhodnutí, ktoré sú v súlade s ich presvedčením, hodnotami a názormi.
- (2) Zamestnanec podporuje klientov k uvedomeniu si vlastnej zodpovednosti.
- (3) Zamestnanec koná tak, aby chránil dôstojnosť a ľudské práva klientov.
- (4) Zamestnanec pomáha rovnakou mierou snaženia a bez náznakov akejkoľvek diskriminácie všetkým klientom zariadenia. Každého klienta vníma ako celistvú jedinečnú bytosť, s jeho individuálnymi potrebami a schopnosťami vo všetkých aspektoch života. Zamieriava sa na silné stránky jednotlivcov, skupín, komunity, čím podporuje ich umocňovanie.
- (5) Zamestnanec chráni právo klienta na súkromie a dôverné informácie. Osobné informácie klientov poskytuje len s jeho súhlasom a v rozsahu svojej profesijnej právomoci.
- (6) Informácie určené pre klientov vysvetľuje v jazyku, ktorý je pre nich zrozumiteľný. Nevyhnutnosťou je, aby sa presvedčil, či boli správne pochopené.
- (7) Zamestnanec podporuje klientov pri využívaní všetkých služieb a dávok sociálneho zabezpečenia, na ktoré majú nárok.
- (8) Zamestnanec aplikuje sociálno-ergoterapeutické postupy a metodiky práce v individuálnej a skupinovej práci s cieľom zlepšenia funkčných schopností klientov na báze dobrovoľnosti.

(9) Zamestnanec rozpoznáva hranice svojich kompetencií, nekoná nad rámec, ani sa týmto spôsobom neprezentuje. Ak s klientom nemôže pracovať sám, odovzdá mu informáciu o ďalších formách pomoci, vrátane informácií o osobách, ktoré sú kompetentné vzniknutý problém riešiť.

(10) V prítomnosti klientov nerieši problémy prevádzkového, profesijného a osobného charakteru.

(11) Zamestnanec dbá o vytvorenie príjemného pracovného prostredia a upozorňuje vedenie na nedostatky v starostlivosti o klientov.

Vo vzťahu k zamestnávateľovi

(1) Vzťahy na pracovisku sú založené na transparentnosti, otvorenej komunikácii, vzájomnej dôvere a rešpekte. Princíp čestnosti, férovosti, spravodlivosti, zodpovednosti, rešpektovania základných ľudských práv a princípov je neodmysliteľnou súčasťou tohto kódexu.

(2) Zamestnanec si zodpovedne plní svoje povinnosti vyplývajúce zo záväzku k svojmu zamestnávateľovi.

(3) Zamestnanec sa snaží aplikovať vo svojej práci pracovné postupy a ich uplatňovanie v praxi na najvyššej odbornej úrovni.

(4) Zamestnanec chráni duševné aj materiálne vlastníctvo Primy. Využíva ho výlučne na pracovné účely, pokiaľ nie je stanovené inak.

(5) Každý zamestnanec koná nielen ako súkromná osoba, ale aj ako reprezentant Primy. Dbá na dobré meno Primy a ochraňuje jej záujmy.

(6) Zamestnanec má právo na vyjadrenie svojho názoru vhodným spôsobom bez akýchkoľvek následkov, či sankcií.

(7) Zamestnanec je povinný informovať vedenie Primy o dôležitých faktoch týkajúcich sa predmetu činnosti Primy, pokiaľ by to mohlo mať negatívny vplyv na jej ďalšiu činnosť a rozvoj.

Vo vzťahu ku kolegom

(1) Zamestnanec rešpektuje znalosti a skúsenosti svojich kolegov a ostatných zamestnancov. Vyhľadáva, posilňuje a rozširuje spoluprácu s nimi, čím zvyšuje kvalitu poskytovaných sociálnych služieb.

(2) Rešpektuje rozdiely v názoroch a praktickej činnosti kolegov a ostatných zamestnancov, vrátane dobrovoľníkov. Kritické pripomienky vyjadruje na vhodnom mieste a vhodným spôsobom.

(3) Zamestnanec iniciuje a zapája sa do diskusií týkajúcich sa etiky so svojimi kolegami a zamestnávateľom a je zodpovedný za to, že jeho rozhodnutia budú eticky podložené.

(4) V prípade neetického či nelegálneho jednania a správania je zamestnanec povinný osobne upozorniť kolegu, ktorý etický kódex porušil. Ak nedôjde ku náprave je povinný o tejto skutočnosti informovať vedenie Primy.

Vo vzťahu k povolaniu a odbornosti

(1) Zamestnanec dbá na udržanie a celoživotné zvyšovanie prestíže svojho povolania. Snaží sa o zvyšovanie odbornej úrovne poskytovaných sociálnych služieb a uplatňovanie nových prístupov a metód.

(2) Zamestnanec je zodpovedný za svoje sústavné celoživotné vzdelávanie. Zúčastňuje sa odborných seminárov, konferencií. Informácie si dopĺňa samoštúdiom. Pre svoj odborný rast využíva znalosti a zručnosti svojich kolegov a iných odborníkov a naopak, svoje vedomosti a zručnosti rozširuje v celej oblasti sociálnej práce.

(3) Zamestnanec produktívne spolupracuje v rámci multidisciplinárneho alebo interdisciplinárneho tímu tak, aby boli splnené ciele v individuálnych plánoch klientov.

Etické problémy a dilemy

(1) Zamestnanec vyžaduje uznanie toho, že je zodpovedný za svoje správanie a konanie ku klientom, ale aj k ľuďom, s ktorými spolupracuje pracuje, kolegom a zákonom, a že tieto zodpovednosti môžu byť vo vzájomnom konflikte.

(2) Zamestnanec sa vo svojej práci môže stretnúť s rôznymi etickými problémami a dilemami. Tieto vyvstávajú zo samotnej povahy sociálnej práce. Niektoré z problémových oblastí zahŕňajú:

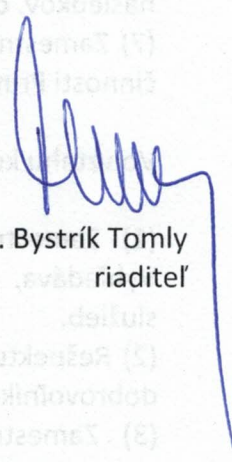
- skutočnosť, že lojalita zamestnanca sa často nachádza v strede konfliktu záujmov;
- skutočnosť, že úloha zamestnanca je zároveň pomáhajúca aj kontrolujúca;
- konflikty medzi povinnosťou zamestnanca chrániť záujem klienta a požiadavky Primy na efektívitu a prospešnosť;
- skutočnosť, že zdroje v Prime sú limitované.

(3) Je preto užitočné, aby sa zamestnanec zoznamoval s dilemami svojej profesie, bol spôsobilý ich kriticky reflektovať a systematicky postupovať pri konfrontácii s nimi. Musí byť pripravený uviesť dôvody svojich eticky podložených rozhodnutí.

(4) V procese etického rozhodovania zamestnanec využíva postupy a nástroje napomáhajúce pri riešení etických problémov a dilem, medzi ktoré patria analýza, konzultácia a diskusia s kolegami, nadriadeným pracovníkom, supervízorom a ďalšími odborníkmi. Postupy v takýchto prípadoch dôsledne zaznamenáva a dokumentuje.

V Bratislave, august 2019

PRIMA PRIMA n.o.

IČO: 31 821 308
tel. 02/43 41 18 13PRIMA n.o.
Banšelova 3988/4
821 04 Bratislava-Ružinovdssprima@dssprima.sk
www.dssprima.sk

PhDr. Bystrík Tomly
riaditeľ

Oboznámenie sa s etickým kódexom dňa: